

În nota din anul 1786, aflată în psaltirea dăruită în 1616 de Anastasie Crimcovi minăstirii Dragomirna data anului erei noastre s-a redat greșit prin 1668 în loc de 1678. În nota evangheliei din anul 1535 — la E.E. Granstrem 1534 — s-a lecturat greșit *доброе* în loc de *доброе*, aceeași greșeală și în indicele geografic. Citeva omisiuni le-am observat și în indicele onomastic care însă nu aparține autoarei lucrării. Astfel nu există o consecvență în alfabetizarea numelor puțin cunoscute, căci pe cînd unele se redau prin forma puțin cunoscută cu trimitere la forma cunoscută (unde forma puțin cunoscută însă existentă este cuprinsă în paranteze obișnuite) altele se redau numai parțial. De pildă sub Diomid nu s-a trecut în paranteze și *Deomid* ce în această formă apare în text, la fel: *Onton* sub *Anton*, *Pafomei* sub *Pahomii*. Tot așa nu s-a dat în alfabetizare cu trimitere următoarele nume: *Дамька*, *Ivona*, *Kiuril*, *Vonufrei*, *Evprosimiia* deși acestea apar în text. În aceleași indice s-a trecut, greșit *Dimitrii Solunskii* înaintea de *Dimitrie Konstantinovici* și tot aci și o greșeală de tipar sub *Evprosimiia* pentru *Евфросинья*. Iar în indicele geografic este greșit trecută *Сучавская обитель* căci o atare minăstire nu există fiind vorba în text de *Сучавицкая обитель*. Observațiile de mai sus sînt mai mult de amănunt și ele nu scad valoarea în ansamblu a lucrării care după cum scrie A. N. Robinson în recenzia sa din «*Izvestij Akademij Nauk SSSR. Otdelenije literaturi i Jazyka*» tom. XIII, fasc. 2, 1954, p. 194—197 — unde semnalează și unele lipsuri — va fi de sigur un auxiliar prețios pentru orice cercetător științific.

Damian P. Bogdan

ONOFREI NEONILA, *Contribuții bibliografice la cunoașterea traducerilor românești din opera lui Adam Mickiewicz*, în «*Prima sesiune științifică de bibliologie și documentare*» București, 1957, p. 121—126.

Bibliotecarii n-au fost și nu sînt simpli funcționari. În majoritate sînt cercetători cu contribuții mai ales în domeniul documentării bibliografice și biblioteconomiei, uneori dînd lucrări monumentale în domeniul respectiv. Comunicările și articolele publicate în acest volum fac din nou această dovadă.

Pe noi ne interesează și semnalăm aci comunicarea tov. Neonila Onofrei despre traduceri din opera lui Adam Mickiewicz în românește. Este un merit al autoarei că le grupează într-un articol de deocumetare bibliografică. În bună parte traduceri sînt cunoscute din cercetări și studii izolate. Se notează însă și traduceri care au scăpat atenției generale ca cea a baladei *Cei patru Budris* făcută de Gh. Coșbuc și publicată în «*Adevărul*» din aprilie 1891, sau chiar cea a fragmentului *Tadeu Sopłtza* publicat de Al. Iacobescu în «*Doljiul*» din 1913. Altele sînt necunoscute aproape de loc, cum e traducerea baladei *Nimfa*, realizată de admiratorul lui Mickiewicz, Gr. H. Grandea, și publicată întîi în «*Dimbovița*», lui A. Bolintineanu din 1860 sau traducerea *Un tuast*, datorită lui Ulise Cariadi, apărută în «*Portofoliu român*» pe 1881.

Meritul autoarei este de necontestat și asemenea contribuții sînt de apreciat, cum este și articolul în legătură cu cunoașterea traducerilor din Fr. Schiller în românește, publicat de Octavian Barbosa în aceeași *Primă sesiune științifică*. Manifestările însă referitoare la Mickiewicz au fost și mai ample. E de ajuns să amintim de relatările din «*Albina Rominească*» pe 1848, sau din «*Tribuna*» pe 1890, p. 573—574, cu prilejul aducerii osemintelor de la Montmorency din Franța la Cracovia. Apoi Gh. Asachi este întîiul cunosător direct al operei lui Mickiewicz. El traduce și adaptează reușit frumoasele balade ale poetului polon *Świtez*, *Uciezka* și *Rybka*, publicîndu-le între 1853—1854 sub numele *Jijia*, *Turnul lui But* și *Sirena lacului*, în *Almanah de învățătură și petrecere* și în *Culegere de poezii*, din 1854. În *Culegere de poezii* a tipărit și poemul *Moșii* (*Simbăta Morților*) adaptare cu evidente urme ale poemului lui Mickiewicz: *Dziady* (*Moșii*).

Dacă totuși informația despre traduceri din Mickiewicz în românește, dată de tov. Onofrei este în general prețioasă, considerațiile de istorie literară sînt eronate. Nici *Sonatele din Crimeea* și nici *Baladele* n-au apărut în traducere franceză la Moscova, în 1823 (1). *Sonety*